

Dr hab. Grzegorz Dąbrowski prof. nadzw.
Dziedzina – sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna – instrumentalistyka

Izabelin, dn. 28 sierpnia 2018 roku

Recenzja pracy doktorskiej Pana magistra Mirosława Pachowicza

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna w Gdańsku – Rada Wydziału Instrumentalnego, pismo z dnia 05.06.2018 roku, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami Dz. U. z dnia 27.07.2005 roku Nr164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt.2).

Dotyczy:

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Gdańsku z dnia 21.05.2018 r. w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pana mgr Mirosława Pachowicza z dnia 12.09.2016 roku, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.
- wyznaczenia recenzentów

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 roku tekst jednolity art. 6 ust. 1,3). Rada Wydziału przekazała mi uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie instrumentalistyka. Do nadesłanego mi przez Przewodniczącą Rady pisma sygnowanego datą 05.06.2018 roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mojej osoby jako recenzenta pracy doktorskiej **Pana magistra Mirosława Pachowicza** została dołączona następująca dokumentacja z posiedzenia Rady w dniu 12.09.2016 roku:

- Uchwała Nr 13/2016-2017 o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyboru na promotora Pana prof. dr hab. Wojciecha Orawca w przewodzie doktorskim Pana mgr Mirosława Pachowicza oraz w dniu 21.05 2018 - Uchwała Nr 114/2017-2018 o wyznaczeniu recenzentów przewodu doktorskiego Pana mgr Mirosława Pachowicza

- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań

- lista obecności członków Rady Wydziału,
- lista członków Rady Wydziału załączanych do minimum kadrowego w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka
- jeden egzemplarz pracy doktorskiej wraz z dokumentacją.
- oświadczenia współwykonawców oraz realizatora przedstawionego nagrania będącego częścią pracy doktorskiej

Wyniki głosowania dotyczącego Uchwały Nr 13/2016-2017:

Liczba uprawnionych do głosowania Rady wynosi 17

Liczba obecnych na posiedzeniach - uprawnionych członków Rady – 12

Oddano głosów ważnych – 12

Za wnioskiem – 12

Wstrzymało się – 0

Głosowało przeciw – 0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Wyniki głosowania dotyczącego Uchwały Nr 114/2017-2018:

Liczba uprawnionych do głosowania Rady wynosi 21

Liczba obecnych na posiedzeniach - uprawnionych członków Rady – 16

Oddano głosów ważnych – 16

Za wnioskiem – 16

Wstrzymało się – 0

Głosowało przeciw – 0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art.14 ust.2 pkt.1, Rada Wydziału podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka oraz wyznaczeniu mojej osoby jako recenzenta pracy doktorskiej Pana mgr Mirosława Pachowicza.

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan mgr Mirosław Pachowicz jest absolwentem Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku na wydziale instrumentalnym w klasie fagotu prof. Wojciecha Orawca (2008) oraz w specjalności – teoria muzyki (2011). Jako student brał udział w: I Międzynarodowym Konkursie im. M. Spisaka w Dąbrowie Górniczej (2007) oraz III Międzynarodowym Konkursie Oboistów i Fagocistów w Łodzi (2008), gdzie zakwalifikował się do grona półfinalistów. W latach 2009/10 był stypendystą Ministra Kultury i Sztuki. Odbył również roczne stypendium (Socrates-Erasmus) w Erasmushogeschool-Koninklijk Conservatorium w Brukseli w klasie fagotu Luca Loubryego. Pan Mirosław Pachowicz obecnie występuje jako solista wykonując koncerty oraz symfonię koncertującą W. A. Mozarta. Jest również cenionym kameralistą, współpracując z pianistami podczas recitali oraz jako członek Gdańskiego Tria Stroikowego, z którym to regularnie koncertuje w kraju i za granicą, uzyskując m. in. III Nagrodę Główną podczas Malta Music International Competition, jak również I Nagrodę oraz Nagrodę Specjalną na 25 Young Musicians International Competitions „Citta di Barletta”. Pan Mirosław Pachowicz od 2007 roku jest również I fagocistą Polskiej Filharmonii Bałtyckiej, z którą odbył wiele tournée oraz dokonał szeregu nagrań. Współpracuje również m. in. z Elbląską Orkiestrą Kameralną i Polską Filharmonią Kameralną w Sopocie. Od 2014 roku współpracuje z Akademią Muzyczną im. St. Moniuszki w Gdańsku jako pedagog fagotu i kameralistyki.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska mgr Mirosława Pachowicza składa się z dzieła artystycznego oraz jego opisu pod tytułem „Współczesne transkrypcje na fagot i fortepian utworów romantycznych na przykładzie Sonaty d-moll M. Glinki, Fantasiestücke op.73 R. Schumanna, Vier Fantasiestücke op.43 N.W. Gade oraz Sonaty Es-dur op. 120 nr 2 J. Brahmsa”.

DZIEŁO ARTYSTYCZNE

Dzieło artystyczne mgr Mirosława Pachowicza to zarejestrowane na nośniku elektronicznym (plyta CD) następujące utwory:

Michail Glinka: Sonata

1. Allegro moderato (transkr. I. Kostlan/R. Schottstadt)
2. Larghetto ma non troppo (transkr. M. Pachowicz)

Fortepian – Izabela Paszkiewicz

Robert Schumann: Fantasiestucke op.73 (transkr. M. Gatt)

3. Zart und mit Ausdruck
4. Lebhaft, leicht
5. Rasch und mit feuer

Fortepian – Izabela Paszkiewicz

Niels W. Gade: Vier Fantasiestucke op.43 (transkr. B. Koenigsbeck)

6. Andantino con moto
7. Allegro vivace
8. Ballade. Moderato
9. Allegro molto vivace

Fortepian – Alicja Wiczorek

Johannes Brahms: Sonata Es-dur op.120 nr 2 (transkr. M. Gatt)

10. Allegro amabile
11. Appassionato ma non troppo Allegro
- 12 Andante con moto – Allegro non troppo

Fortepian – Magdalena Ochlik-Jankowska

Nagranie zrealizowano w kwietniu i maju 2018 r. w Studio Nagrań Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku. Realizator nagrania: Anna Kasprzycka.

Po wysłuchaniu nagranych repertuaru możemy stwierdzić, iż mamy do czynienia z w pełni ukształtowanym artystą. Grę Pana Mirosława Pachowicza cechuje głęboki, plastyczny dźwięk. Pewność intonacyjna oraz precyzja rytmiczna to niewątpliwie atuty Doktoranta. W Jego grze dostrzegamy ogromną wrażliwość oraz ekspresję, wszystkie te cechy, które wyzwalają u słuchacza zainteresowanie i emocje. Swobodnie kształtuje dźwięk i operuje wibracją oraz dynamiką. Zauważamy swobodę techniczną oraz artykulacyjną. Artysta prowadzi narrację wyraziście, logicznie i przekonująco. Bardzo dobra współpraca z obiema pianistkami dodaje spójności i podkreśla wyrazistość używanych środków artystycznego przekazu. Od strony technicznej nagranie jest poprawne, balans i proporcje właściwe. Osobiście jednak uważam, że przerwy zarówno między częściami poszczególnych cykli, jak również przerwy pomiędzy całymi utworami powinny być nieco dłuższe, tak aby słuchacz mógł odetchnąć, zamknąć pewną myśl i przygotować się na następną porcję emocji.

CZEŚĆ OPISOWA

Opis dzieła, który jest integralną częścią pracy doktorskiej, składa się ze wstępu, trzech rozdziałów, zakończenia, summary, bibliografii oraz aneksu zawierającego autorską transkrypcję na fagot i fortepian drugiej części Sonaty d-moll (Larghetto ma non troppo) M. Glinki w zamyśle kompozytora przeznaczoną na altówkę i fortepian.

We wstępie Autor przedstawia powody oraz idee, które zainspirowały go do podjęcia pracy badawczej w wyżej wymienionym zakresie, a są to w szczególności: poszerzenie repertuaru z zakresu literatury romantycznej oraz chęć uzupełnienia brakującego ogniwa z Sonaty d-moll M. Glinki.

W pierwszym rozdziale Doktorant przedstawia sposób pojmowania oraz definicje terminu 'transkrypcja'. Analizuje je w kontekście historyczno-estetycznym, wyjaśnia cele jakie niesie za sobą. Definiuje podobieństwa i różnice oraz przedstawia typologię związaną z tym zagadnieniem. W drugim rozdziale Autor dokonuje głębokiej analizy dokonanych transkrypcji wybranych utworów w odniesieniu do oryginału. Wskazuje elementy dzieła muzycznego, które w wyniku zmiany obsady wykonawczej musiały ulec przekształceniu. Wymienia tu: materiał dźwiękowy, harmonikę, ambitus, fakturę, artykulację oraz ukształtowanie melodyczno-frazowe. W części trzeciej pracy Doktorant zapoznaje nas szczegółowo z autorskim procesem transkrypcji „Larghetto ma non troppo” z Sonaty d-moll M. Glinki. Jako punkt wyjścia przyjmuje dążenie do zachowania spójności własnej transkrypcji z dokonaniem poprzedników w omawianych wcześniej opracowaniach. W zakończeniu Autor analizuje jeszcze jeden element dzieła muzycznego, jakim jest dynamika, a także przedstawia wspólne cechy dla wszystkich transkrypcji.

Konstrukcja pracy spełnia wszelkie wymogi formalne. Tezy oraz myśli przedstawiane są w sposób logiczny i spójny. Pan mgr Mirosław Pachowicz swobodnie posługuje się językiem naukowym, używa właściwej terminologii. Badania przeprowadzone przez Doktoranta opierają się o szeroką literaturę przedmiotu. Strona edytorska prezentowanej pracy nie budzi zastrzeżeń; cytaty, przypisy, przykłady nutowe wkomponowane są w tekst przejrzysto, czytelnie i logicznie. Aneks zawiera kompletną autorską transkrypcję II części „Larghetto ma non troppo” Sonaty d-moll M. Glinki przeznaczoną na fagot i fortepian.

KONKLUZJA

Reasumując można stwierdzić, iż praca doktorska Pana mgr Mirosława Pachowicza, tj. zarejestrowane nagranie wraz z jego opisem, stanowi wartościowe przedsięwzięcie naukowo-artystyczne i niewątpliwie przyczyni się do rozwoju nie tylko dyscypliny artystycznej, którą Doktorant reprezentuje. Powyższa dysertacja jest dziełem nowatorskim, ponieważ w sposób realny poszerza literaturę fagotową.

Uważam, że Pan mgr Mirosław Pachowicz wykazał się głęboką wiedzą zarówno w teorii, jak i praktyce oraz umiejętnością przeprowadzenia samodzielnej pracy badawczej i artystycznej. W moim przekonaniu Doktorant rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił wymagania art. 13. ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

Pracę Pana mgr Mirosława Pachowicza przyjmuję bez zastrzeżeń.

prof. nadzw. dr hab. Grzegorz Dąbrowski